

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo ololetno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1-70

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenemil nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisni se ne vračajo; neofrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ograke poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Tisočšestletnica osvoboditve cerkve iz poganškega jarma.

Papež Pij X. je pred kratkim imenoval komisijo kardinalov, ki naj bi sestavila načrt proslave 16stoletnice enega največjih kulturnozgodovinskih dogodkov, priznanja krščanstva v stari rimski državi od strani rimskih imperatorjev. Ta važen korak, ki ga je napravil cesar Konstantin Veliki, je naredil konec 300letnemu preganjanju kristjanov in jih iztrgal krepljem poganške državne oblasti.

Stvar je bila sledeča:
Privržence Jezusove vere je preganjala rimska oblast skozi 300 let kot zločince zaradi prestopka razžaljenja veličanstva, ker so se kristjani odločno branili prisegati pri božanstvu rimskega cesarja in na ta način cesarje oboževati. Kristjani so bili tedaj v očeh državne oblasti tajnici državnih božanstev in kot take jih je rimski imperator gнал pred paganska sodišča, kjer so po večini plačevali svoje krščansko preprčanje s svojim življenjem.

Da bomo boljše nadaljna izvajanja razumeli, moramo pripomniti, da je izdal Konstantin Veliki to velevažno odločbo v letu 313, torej tik za strašnim preganjanjem, katero je razpredel cesar Dioklecijan po celem rimskem cesarstvu. Na zahodu je ugasnilo to preganjanje že leta 305., ko sta se Dioklecijan in Maximian vladil odpovedala, medtem ko je na vzhodu dalje krvavo divjalo do leta 313 pod fanatičnima cesarjema poganstva Maksiminom Galerijem (293—311) in še krutejšim Maksiminom II. Dajem (305—313).

Že Konstantinov oče in predhodnik Konstancius I. (293—306), je bil velik prijatelj in pospeševatelj krščanskega svetovnega naziranja; Konstancius sam je pripoznaval samo eno božanstvo in njegov plemeniti značaj ga je vedno bolj približeval kristjanom. Po njegovi smrti je pa njegov slavni sin Konstantin Veliki (306—337) že takrat kot vladar nad Španijo, Galijo in Britansko stal na strani kristjanov in jih varoval pred poganškim fanatizmom. Ni čuda, saj je že kot mladenič na cesarskem dvoru v Nikomediji v Bitiniji v strašnih časih od leta 303 do 305 imel dovolj priložnosti občudovati ne-

omajljivo zvestobo mučnikov in ceni-ti njihovo ljubezen in požrtvovalnost.

Prvega koraka osvoboditve krščanstva pa ni napravil Konstantin Veliki sam, ampak cesar Galerij, moralni provzročitelj najkrvavejšega preganjanja, kar jih je kdaj svet videl. Ta je namreč slednjič izprevidel, da je vse klanje kristjanov zaman in je zato na smrtni postelji dne 30. aprila leta 311. v Alpji Sardiki, sedanji Sofiji na Bulgarskem razveljavil dekret preganjanja in dal cerkvi tiste pravice, katere je imelo tedaj vsako, od rimske države priznано verstvo. Sam je umrl, ali njegova naslednika Konstantin in pa Licinij, ki sta tudi dekret podpisala, sta svojo besedo držala in skrbela, da se je dekret uveljavil.

Leta 312. je premagal Konstantin pri Veroni in v znameniti bitki pri tiberijskem mostu (pons Milvius) tirana Maksencija in dobil v svojo oblast vso Italijo in severno Afriko. Ta zmaga je bila odločilnega pomena za notranji preobrat Konstantina Velikega. Kristjani so se ga oklenili, ker so videli v njem svojega največjega prijatelja in rešitelja. Da so ga tudi v boju podpirali, je samo po sebi umevno. Koliko je resnice na tem, da se je prikazalo Konstantinu znamenje križa na nebu pred bitko pri tiberijskem mostu, ne vemo. Tedaj živeča sodobnika Laktancij in Evzebij pripovedujeta ta dogodek, a spričani je samo po prisegi cesarja Konstantina. Četudi je Konstantin ostal do svoje smrti samo katehumen in se dal šele na svoji smrtni postelji krstiti, vendar je bil celo življenje velika opora krščanskega gibanja.

Pozimi leta 312. se je podal v Milan, kjer se je sestal z Licinijem, ki je vladal takrat na vzhodu. Konstantin mu je tu izročil svojo hčerko Konstan-cijo, ki jo je Licinij vzel za ženo. Tu v Milanu je zagledal beli dan meseca januarja leta 313 na predlog Konstantina Velikega oni znameniti milanski odlok, po katerem imajo vsa verstva v rimski državi neomejeno svobodo in isto veljavo kakor stari paganski kult bogov. Odlok pripoznava krščanstvo kot korporacijo (corpus christianorum) in obljublja, da dobe kristjani odškodnino za njim vzeta shajališča in zemljišča (conventicula et praedia) iz državne blagajne. Državnim uradnikom se pa naroča, da dekret po celem cesarstvu razglasijo.

Ta odlok je stopil v veljavo takoj po vseh provincah, koder sta vladala

Konstantin in Licinij, ni pa veljal za pokrajine na vzhodu, kjer je vladal stari sovražnik krščanstva Maximin. Ko je bil pa tudi ta dne 30. aprila leta 313 v bitki pri Herakleji v južnovzhodni Traciji premagan in je dobil Licinij oblast po celem vzhodu v svoje roke, se je razširila veljava milanskega dekreta po celem rimskem cesarstvu od Atlantskega oceana tja do reke Tigris.

Deset let po tem dogodku je pa prišel Konstantin Veliki v žalosten položaj, da je moral veljavo tega odloka z mečem v roki braniti. Že leta 320 se je izpremenil Licinij, ki je veljal do tedaj za lojalnega prijatelja kristjanov, sam ni bil kristjan, v sovražnika kristjanov. K temu koraku ga je dovedlo na eni strani sovražstvo do Konstantina, ki ga je primoral do odpovedi ilirskih pokrajin, na drugi strani so mu pa postali zoprni tudi večni kristologični prepiri med kristjani, posebno arijanske zmene. Milanskega dekreta sicer ni razveljavil, tudi ni zahteval od kristjanov, da bi bogovom darovali, nikanar da bi jih obsojal k smrti zaradi njihovega verstva, ali izdajal je od leta 321 naprej razne upravne odločbe, vsled katerih so bili kristjani državljanji druge vrste in so morali pod njegovimi šikanami veliko trpeti. Temu neznosnemu šikaniranju je napravil konec Konstantin sam, ki je leta 323. svojega tovariša na suhem in na morju premagal. Licinij je bil odstavljen in leta 324. umrl nasilne smrti.

Od tedaj naprej so imeli kristjani mir. Porok za to je bil Konstantin.

Socialni tečaj S. K. S. Z.

Včeraj popoldne se je pričel tečaj S. K. S. Z. v »Ljudskem domu« v Ljubljani. Udeležencev je 40. Zastopani so: učiteljstvo, orlovski in izobraževalna organizacija, bogoslovci in vseučilišniki ter več gospodov iz Hrvaške, Dalmacije in Bosne.

Tečaj je otvoril s primernim nagovorom dr. Krek.

Prvi je govoril o zunanji politiki državni poslanec dr. Korošec. Orisal je namen zunanje politike: brantni obstoj in neodvisnost države; pokazal pripomočke, ki so ji v to svrhu na razpolago: Vojaštvo, zveze z drugimi državami in trgovinske pogodbe; obširneje je ojasnil postanek in cilje trozveze, potem bivše rusko-francoske delki in karavana bi umirala lakote, ako bi ne bilo velike množine jerebic, ki so od časa do časa zletele konjem izpod nog, zvečer pa sede na drevju tako goste, da je bilo samo treba streliti v gručo in jih je nekaj padlo na zemljo. Poleg tega nikakor niso bile boječe in se jim je bilo mogoče toliko približati, letale so pa težko in nerodno, da jih je Saba, ki je tekel pred karavano, vsak dan nekaj ujel in zadavil.

Hamis jih je vsak dan nekaj nastrelil s staro puško na kamen, katero je med potjo iz Omdurmana v Fašodo iztržil od nekega Hatimu podložnega derviša. Šrota pa že ni imel več kot za dvanajst strelcev in vznemirjala ga je misel: Kaj bo, kadar zmanjka zaloge. Res, da so se, dasiravno so bile divje živali pregnane, prikazovale več črede ariellov, krasnih antilop, ki so jako navadne v celi srednji Afriki, toda ariela je mogoče ustreliti samo z dobro puško nove vrste, oni pa niso znali ravnati s Stankovo risanko, njemu je pa Gebhr ni maral dati v roke.

Sudanec se je tudi začel vznemirjati radi dolgega pota. Včasih mu je prišlo v glavo, da bi se vrnili v Fašodo, kajti, ako bi ne zadeli na Smainu, bi se morali zgubiti v divjih okolicah, kjer jim je grozila ne samo lakota, ampak so bili tudi v nevarnosti pred divjimi

dvozveze in sedanje tripelentente; nadalje cilje, ki jih zasledujeta avstrijska in italijanska zunanja politika na Balkanu in najnovejša stremjenja Rusije, da se približa Avstriji, ter končno pomen in način sklepanja trgovinskih pogodb. V naslednji debati je dr. Krek povdaril potrebo, da vestno studiramo in zasledujemo tudi zunanjo politiko, zlasti njeno gospodarsko plat.

Kot drugi govornik je nastopil državni poslanec prof. Jarc o temi »Centralizem in federalizem«. Podal je ustavno zgodovino avstro-ogrske monarhije. Predavatelj razloži pojme federalizma in centralizma. Ustavna zgodovina Avstrije v drugi polovici 19. stoletja ni nič drugega kot boj med tema dvema državnima ustrojema. Zadnja desetletja je stopil sicer nekoliko v ozadje, ker so se pojavila druga vprašanja in za enkrat osvojila javnost kakor: narodnostni boj, razširjenje volivne pravice in vprašanja socialne politike, butnil bo pa v do-glednem času zopet na dan. Takrat bo postalo akutno tudi vprašanje združenja avstro-ogrskih Jugoslovanov v eno upravno celoto ali trializem. Na ta zgodovinski trenotek se moramo Slovenci pripraviti. Ko se bo v bodočnosti odločevala usoda našega naroda, bomo mogli tudi Slovenci poseči vmes in zastaviti svojo besedo, ako bomo spoznali svojo in svojih sosedov zgodovino in bomo glede svojih teženj na jasnem.

Učiteljica gđna. Minka Odlaškova je v kratkem a jedrnatem referatu poročala o gospodinjskih tečajih, ki jih prireja kranjski deželni odbor po različnih krajih. Jako živo nam je naslikala delo v njih, pojasnila organizacijo in pokazala sado-ve, ki jih bodo rodili. V debati, ki je sledila poročilu, se je od različnih strani povdarilo, da utegnejo biti ravno ti gospodinjski tečaji najbolj primerna oblika gospodinjskega pouka med našim kmečkim in delavskim ljudstvom, ker je njihov obisk združen z nepri-merno manjšimi stroški, kot oni v stal-nih gospodinjskih šolah (internatih) in se tudi pouk lažje prilagodi krajevnim razmeram.

Popoldne je otvoril vrsto referatov bog. profesor dr. Hohnjec iz Maribora. V zelo lepo izdelanem poročilu je opisal položaj slovenskega ženstva, ki ga je, kakor povsod drugod, tudi pri nas novodobno gospodarstvo potisnilo iz družine ven in ga prisililo, da išče zaslužka v pridobitnem delu za

LISTEK.

H. Sienkiewicz:
V peščeni puščavi.
Prevedel dr. Leopold Lénard.
(Dalje.)
XXI.
»Stanko, zakaj potujemo in potuje-mo, Smaina pa ni in ni?«
»Ne vem. Gotovo gre hitro dalje, da bi kar najhitreje prišel v kraje, kjer bi mogel naloviti zamorcev. Ali bi rada, da bi se že kmalu združili z njegovim oddelkom?«
Deklica je pokimala s svojo plavo glavico v znamenje, da si tega močno želi.
»Zakaj si pa tako želiš?« vprašal je Stanko.
»Ker morda Gebhr pri Smainu ne bo smel tako strašno pretepati revnega Kalija.«
»Smain gotovo ni boljši. Vsi ti ljudje so brez srca za svoje suznje.«
»Tako?«
In dvoje solz ji je priteklo po iz-sušenih ličicah.
Bilo je deveti dan potovanja. Gebhr, ki je bil sedaj vodnik karavane, je lekal

od začetka brez težave sledove Smaino-vega pohoda. Pot je kazala požgana stepna trava in taborišča polna obgriz-enih kosti in raznovrstnih ostankov. Čez pet dni so pa zadeli na prostrano širjavo požganega stepa, na katerem je veter raznašal požar na vse strani. Sle-dovi so postali nejasni in so peljali na razne strani, ker je Smain najbrže raz-delil svojo četo na nekaj manjših od-delkov, da bi tako lažje od vseh strani lovil zverine in pridobival živeža. Gebhr ni vedel, v kateri smeri iti in večkrat se je zgodilo, da se je karavana dolgo časa vrtela v kolobarju, nazadnje pa vrnila na isto točko, od koder je izšla. Potem so zadeli na gozde, ko so jih pa prekoračili, so prišli na skalni svet, kjer so pokrivala tla ploščate skale ali pa drobno kamenje razmetano tako gosto po širokem prostoru, da se je otrokoma zdelo, kakor tlak mestnih trgov. Rast-linja je bilo tam malo. Samo tu in tam so rastle med razpokami skal euforbi-je in mizmoze, a še bolj redkoma vitka jasnozelena drevesa, katera je imeno-val Kali v jeziku ki-svahili »m'ti« in s katerih listjem so krmili konje. V okolic, ki niso bili nobenih potokov in vre-cev, k sreči je pa začel od časa do časa padati dež, torej so dobivali vode v globinah in razpoklinah skal.
Zverino so preplašili Smainovi od-

delki in karavana bi umirala lakote, ako bi ne bilo velike množine jerebic, ki so od časa do časa zletele konjem izpod nog, zvečer pa sede na drevju tako goste, da je bilo samo treba streliti v gručo in jih je nekaj padlo na zemljo. Poleg tega nikakor niso bile boječe in se jim je bilo mogoče toliko približati, letale so pa težko in nerodno, da jih je Saba, ki je tekel pred karavano, vsak dan nekaj ujel in zadavil.

Hamis jih je vsak dan nekaj nastrelil s staro puško na kamen, katero je med potjo iz Omdurmana v Fašodo iztržil od nekega Hatimu podložnega derviša. Šrota pa že ni imel več kot za dvanajst strelcev in vznemirjala ga je misel: Kaj bo, kadar zmanjka zaloge. Res, da so se, dasiravno so bile divje živali pregnane, prikazovale več črede ariellov, krasnih antilop, ki so jako navadne v celi srednji Afriki, toda ariela je mogoče ustreliti samo z dobro puško nove vrste, oni pa niso znali ravnati s Stankovo risanko, njemu je pa Gebhr ni maral dati v roke.

Sudanec se je tudi začel vznemirjati radi dolgega pota. Včasih mu je prišlo v glavo, da bi se vrnili v Fašodo, kajti, ako bi ne zadeli na Smainu, bi se morali zgubiti v divjih okolicah, kjer jim je grozila ne samo lakota, ampak so bili tudi v nevarnosti pred divjimi

zvermi in še bolj divjimi zamorci, ki so besneli maščevanja radi lovov, kate-re so Arabci nanje prirejali. Ker pa ni vedel, da se Seki-Tamala odpravlja proti Eminu, kajti dotični razgovor se je vršil v njegovi nenavzočnosti, se je vedno zbal misli, da bi se moral pri-kazati pred obličje mogočnega emira, ki mu je zapovedal, da mora pripeljati otroka k Smainu in mu je dal zanj pi-smo, obenem pa zagrozil, da ako ne iz-vrši dobro te naloge, — pojde na visli-ce. Vse to skupaj mu je napolnjevalo dušo z grenkobo in zlobo. Ker se pa za svoja razočaranja ni upal maščevati nad Stankom in Nelko, so se rdečila pleča revnega Kalija dan na dan do krvi, ki je tekla pod udarci s koroba-čem. Mladi suženj se je bližal svojemu strogemu gospodu vedno s strahom in trepetom. Toda zaman je objemal nje-gove noge in mu poljubaval roki, za-man je padal pred njim na obraz. Kam-nitega srca ni ganila niti ponižna proš-nja, niti ječanje in korobač je mesaril iz najmanjšega povoda, včasih pa tudi brez vsakega povoda, telo nesrečnega dečka. Zvečer so mu pa vtikali nogi v preluknjano desko, da ne bi zbežal. Po-dnevni je bil privezan k Gebhrovemu konju in je moral teči poleg njega, kar je Hamisa zelo zabavalo. Nelka se je jokala nad trpljenjem revnega Kalija.

fruge. Njegov položaj je v mestih jako žalosten. Temu morejo odpomoči le trepka strokovna, smotrna izobraževalna in široka verska organizacija našega ženstva, ki mora zastaviti svoje delo že na deželi, spremljati potem dekleta v mesto in jih tukaj varovati izkoriščanja. Za zboljšanje gmotnega položaja priporoča gospod referent predsem strokovnih šol za ženske, v katerih se bodo lahko priučile kvalificirane delu, ki je boljše plačano od ne-kvalificiranega, za vzgojo značajev pa poglobitev verskega čuta, da se oborože z moralnimi silami v boju za obstanek.

Za njim je razpravljajal koncipient dr. J. Adlešič o notranji kolonizaciji v naši državi. Pokazal je, kam bi se dal predvsem zvoditi tok ljudskih in hrvaških izseljencev, da bi se ohranile sile narodu in državi in bi slovenski izseljenci boljše in udobnejše živeli.

Kot zadnja referenta sta nastopila vrednik Terseglav in profesor dr. Cepuder. Prvi je podal temeljito znamenovano poročilo o Orlu. Omenjal je pogubni vpliv liberalizma na slovensko mladino, očrtal vzroke ustanovitve orlovske organizacije in naslikal njen idejni razvoj in njeno delo v organizatoričnem in tehničnem telovadskem oziru. Končno je priporočal, da se izpopolni orlovska organizacija v ljudsko brambo, zlasti s tem, da začne gojiti streljanje.

Dr. Cepuder se je nato čisto pofrobno pečal z organizacijo strelnih odsekov, pokazal njihov vzgojni pomen za posameznika in celo našo moško organizacijo in načrtal pot, po kateri naj bi se misel udejstvila.

O obeh poročilih se je vnela jako živahna debata, ki se je nadaljevala s večer pri seji odbora orlovske podzveze za Kranjsko in privedla do važnih sklepov glede izpopolnitve orlovske organizacije. Te debate so se udeležili dr. Krek, dr. Hohnjec, urednik Smodej, Iv. Podlesnik, dr. Pogačnik, kaplan Demšar in še drugi.

St. M.—č.

Laško-turška vojska.

Nezadovoljni in neubogljivi laški vojaki.

»Avanti« poroča, da so vojaki letnika 1888. jako nezadovoljni. Povelja nalašč zelo počasi ali pa celo narobe izvajajo. Častniki ne nastopajo protinjim, ker se ozirajo na njih dušno razpoloženje. Vojaki letnika 1888. so že 6 mesecev pod orožjem in zahtevajo, da jih izpuste. Na zidovje in palme pišejo: »Letnik 1888 hoče domov!« Ko sta dobila dva polka 3. aprila ukaz, da naj se vkrcata v ladje, da na nek neznan kraj odrinejo, so vojaki burno ugovarjali, ne da bi se bili častniki upali ugovarjati.

Manjši boji

so se bili dne 31. marca in 1. aprila pri Tobruku. Turki so v teh bojih po turških poročilih zmagovali. Dne 4. t. m.

Stanko se je razburjal v srcu in večkrat se je za njega vneto potegoval, ko je pa zapazil, da to še bolj razburja Gebhra, je stisnil zobe in molčal.

Toda Kali je spoznal, da se ta dva potegujeta zanj in v njegovem revnem, trpljenju polnem srcu se je razvila do obeh otrok globoka ljubezen.

Že dva dni so potovali po skalni soteski med visokimi strmimi skalami. Z nanešenih in brez reda nametanih kamnov je bilo lahko spoznati, da se ob deževnem času soteska napolni z vodo, sedaj je bilo pa njeno dno še popolnoma suho. Pod stenami je rastle po obeh straneh nekoliko trave, mnogo trnja, tuintam pa tudi drevje. Gebhr se je radi tega spustil v to kamneno strugo, ker je šla neprestano kvišku in je iz tega sklepal, da mora pripeljati do kakšne višine, raz katere mu bode lažje zapaziti podnevi dim, ponoči pa ogenj Smainovega tabora. Tuintam je bila soteska tako tesna, da sta samo dva konja zamogla iti vstric, včasih se je razširjala v majhne okrogle dolinice, takorekoč obdane z visokim kamnenim zidovjem, na katerem so sedeli veliki pavjani, se igrali med sabo, tulili in kazali karavani zobe.

Bilo je ob petih popoldne. Solnce se je že nižalo k zahodu. Gebhr je mislil na prenočišče; hotel je samo dospeti do kakšne dolinice, kjer bi bilo mogoče narediti zeribo, to je obdati karavano obenem s konji s plotom iz bodečih mimoz in akacij branečih jih pred napadi divjih zverin. Saba je letal naprej in lajal na opice, ki so se, ko so ga zagledale, nemirno premetavale semtertje, potem je pa zginil za ovinki soteske. Samo odmev je ponavljal njegovo glasno lajanje.

(Dalje.)

je 50 Turkov pri Tobruku zasedlo italijansko utrdbo. Trije laški bataljoni so Turke napadli. Ko so dobili Turki 500 mož podpore, so se morali Lahim umakniti, dasi so jih podpirale laške vojne ladje. Turki niso imeli izgub, Lahim so izgubili 30 mrtvih.

Napad z bombami in streli na procesijo.

Portugalski republikani napadli katoličane.

Ob procesiji v Chamuski so, kakor smo že včeraj kratko poročali, izbruhnili krvavi spopadi med katoličani in svobodomiselci. Policija je procesijo prepevedala. Pred stolnico se je pa zbralo 5000 katoličanov, ki so se v slovesnem izprevedu pomikali skozi mesto. Kmalu nato je pred cerkvijo eksplodirala bomba, ki pa ni napravila nobene škode. Policija je nato vse cerkve v mestu zaprla. Ko je došla procesija pred po policiji zaprte cerkve, so upravičeno ogorčeni katoličani s silo odprli po policiji zaprta vrata. Republikani so na več krajih procesijo napadli. Pred mestno hišo so se vneli krvavi spopadi. Svobodomiselnica vsotat je vrgla med verne katoličane bombo, ki je več oseb ranila. Pok bombe je bilo dogovorjeno znamenje organizirani svobodomiselnih druhal, ki je pričela iz okenj s puškami in z revolverji streljati na pobožne vernike, ki so neoboroženi na vse strani bežali. Tri osebe so svobodomiselci usmrtili, 30 pa nevarno ranili. Mir so morali napraviti vojaki. Tudi v Foggiji se svobodomiselnici napadli procesijo in ranili veliko oseb, osobito žena in otrok.

POSLANEC WOLF

je težko obolel na vnetju pljuč.

ODSTOP GALIŠKEGA DEŽELNEGA MARŠALA.

Poljski listi poročajo, da je gališki deželni maršal grof Bađeni sklenil, odložiti svoj mandat in sicer bržkone koncem maja. Za njegovega naslednika imenujejo v prvi vrsti bivšega ministra Korytowskega, bivšega ministra Abrahamovicza, kakor tudi grofa Tarnowskega in Stadnickega.

ODSTOP NAŠEGA VOJNEGA MINISTRA.

Mi imamo zdaj novega skupnega zunanjega ministra, grofa Berchtolda, kakor tudi novega skupnega finančnega ministra Bilinskega. Schönaichov naslednik Auffenberg sicer še tudi dolgo ne posluje, a zatrja se, da se delegacijam Auffenberg ne bo več predstavil in da bodo delegacije vidile čisto nove moze na vodilnih mestih. Mažari z Auffenbergom niso zadovoljni, to pove vse. Vpokojen pa Auffenberg ne bo, marveč se mu podeli visoko vojaško mesto. Za Auffenbergov odstop pa niso merodajni zgolj Mažari, marveč tudi to, ker je baje Auffenberg premalo prožen in preodkrit za delovanje na parlamentarnem parketu in se bolj razume na to, da vodi meč kakor pa na parlamentarne bitke, ki se z jezikom bijejo. Auffenberg baje tudi sam želi zapustiti palačo vojnega ministrstva in delovati v armadi kot aktiven general in vzgojitelj armade.

NEMŠKI CESAR VILJEM

namerava junija meseca odpotovati na Angleško, da si dne 17. junija ogleda veliko mednarodno konjsko razstavo v Londonu.

RUSKI POLICISTI VDRILI V TURŠKI KONZULAT.

V Tebrisu so vdrili 4 policisti v turški konzulat. Turki so se pritožili in zahtevajo, da naj se krivci kaznujejo.

VOHUNSTVO V NEMČIJI.

V okolici Norimberga se je izkreal zrakoplov. Zrakoplovca, ki sta izstopila, sta izjavila, da sta člana nekega pariškega zrakoplovnega kluba, in sicer eden da je po poklicu krojač, drugi pa, da je bančni uradnik. Ker sta pa imela seboj veliko denarja in fotografične aparate, ju je orožništvo aretiralo, ker sumi, da sta vohuna, preoblečena francoska častnika.

PO STAVKI RUDARJEV NA ANGLEŠKEM.

Rudarji so ob zadnji velikanski stavki na Angleškem izgubili na plačah nad 140 milijonov K, strokovna društva so delavcem izplačala 48 milijonov kron. V podjetjih, ki so morala radi stavke rudarjev počivati, so delavci izgubili 192 milijonov kron, lastniki premogokopov so izgubili 240, druge industrije tudi 240 milijonov K, tako da je stavka povzročila 860 milijonov kron direktnih škod, škodo, ki jo je stavka posredno povzročila, pa cenijo na 330

milijonov kron. Dozdej dela na Angleškem zopet 150.000 rudarjev. Voditelj delavcev Hartson po napoveduje novo stavko, ki bo sedanjo stavko še prekosila, ker bodo skupno stavkali rudarji, železničarji in transportni delavci.

Dnevne novice.

— **Največje vprašanje.** Uvaževanja vredne besede je zapisala vrla »Mladost«. Glavni P. Kolb je dejal: »Vprašanje o časopisju je vprašanje za življenje ali smrt. Kdor ima časopisje, je zmagovalac na bojnem polju. Francija je postala protikatoliška vsled slabega časopisja, kateremu ni stalo nasproti dovolj dobrega.« — Potemtakem so časopisi bojni topovi, s katerimi streljamo sovražnika. Kdor ima boljše topove, je zmagovalac. Zadnji čas poizkušajo naši sovražniki zastrupljati ljudstvo posebno s slabimi dnevniki. Vsi naši premožnejši ljudje bi morali biti naročeni na »Slovenca«, vsi naši trgovci, vsi naši gostilničarji. Posebno bi morali imeti »Slovenca« vsi naši župani in občinski svetovalci, da bi bili po dnevniku vedno hitro obveščeni o o vseh važnih dogodkih. **Če razširite »Slovenca« v vsako slovensko vas, potem laži nasprotnikov ne bodo več imele toliko vpliva,** kakor ga imajo časih ob raznih prilikah. Ljudje bodo o resnici že naprej poučeni. Zato bodi Vaše najvažnejše delo razširjanje »Slovenca«! Kjer se eden ne more naročiti, naj se jih pa več skupaj naroči. Tudi to agitacijo razpravljajte v odsekih! — Pridno pa tudi dopisujte. Vsako novico hitro sporočite »Slovencu«. Še enkrat: skušajmo spraviti »Slovenca« v vsako krščansko družino, kajti čim več topov imamo, tem bolj gotova je zmaga! Zato: **Naš edini katoliški dnevnik »Slovenec« razširimo kar najbolj po celi Sloveniji!** To delo naj bo častna naša naloga!

— **Prestolonaslednik** nadvojvoda Franc Ferdinand se preseli s svojo soprogo in z otroci iz Belvedera na dvor, kjer bo več časa stanoval. Belvedere bodo prezidavali.

— **XII. redna skušcina Zadrzne Zveze** v Ljubljani se je vršila v sredo, dne 10. t. m. Skupščino vodi predsednik dr. Krek. Navzoči so med drugimi Pegan, državni in deželni poslanec dr. Pegan, državni in deželni poslanec dr. Laginja, Pogačnik, Demšar, deželni poslanec Dular in Ravnikar. V uvodnem govoru naglašajo predsednik potrebo, da povzdignemo sadjerejo. V imenu dežele Kranjske pozdravi skupščino deželni odbornik dr. Ev. Lampe, ki izraža zadovoljnost, da more skupščino pozdraviti tudi v imenu C. kr. kmetijske družbe za Kranjsko in tako premostiti velik razdor, ki je dozdej ločil obe organizaciji. Naglašajo, kako važno da je, ker sodeluje zadržištvo skupno z deželno melioračno akcijo. Za načelstvo in o bilanci za leto 1911 poroča ravnatelj Traven. V Zvezi je zdaj že včlanjenih 660 zadrug, koncem leta 1911 jih je bilo 642 in sicer 323 na Kranjskem, 8 na Goriškem, 6 v Trstu in v okolici, 85 v Istri, 77 v Dalmaciji. Načelstvo je imelo 52 sej. Za nadzorstvo poroča deželni odbornik dr. Pegan, nakar skupščina odobri letni račun in bilanco za leto 1911. V odbor so bili zopet izvoljeni gg.: Josip Dobrovc, dr. Jos. Hohnjec, Fran Jaklič, dr. Ivan Kovačević, Buič, Mat. Koželj, Jernej Ravnikar, Franc Smodej in Ivan Traven. V nekaterih točkah se nato izpremene pravila. Po točki slučajnosti zaključijo predsednik dr. Krek skupščino, da naj bi božji blagoslov rosil na zadržištvo.

— **Liberalci potegnjeni.** »Slovenski Narod« je včeraj z indijanskim veseljem priobčil sledečo brzojavko: **Berlin, 9. aprila.** »V kratkem izide papežovo lastnoročno pismo, s katerim prepoveduje duhovništvu vsako politično agitacijo bodisi v cerkvah, bodisi na shodih. Zlasti strogo jim prepoveduje obisk in vmešavanja pri političnih shodih.« — Razume se, da je vsled tega vladala včeraj pri različnih naivnih liberalnih omizjih velika glorijska, češ, papež je izpolnil s tem eno glavnih točk v liberalnem programu. Tudi nam so to vest sporočili, a je seveda nismo objavili. Izkuhalo se je namreč v redakciji »Berliner Tageblatta«, koder je moral nekdo tiste judovske šmoke pošteno potegniti. Čudno, da »Narod« kot glasilo »edino pravega katolicizma« tega ni opazil. Kajti naši »pristicno katoliški« liberalci bi vendar morali vedeti, da je tak motuproprio absolutno nemogoč. Sveta Stolica je odnekodj branila politične državljanske svoboščine katoliške duhovščine, zlasti pa dandanes, ko je treba verska načela zagovarjati v postavodajavnih zborih in ljudstvo tudi politično izobraževati, da brani svobodo cerkve. Nemogoče pa je to tudi z ozi-

rom na dejstvo, da je papež Pij X. šele pred par dnevi odobril politični program italijanskih katolikov in se pri tej priliki izjavil za pristaša razširjenja volivne pravice ter duhovščini in lajkom, ki so se mu pri tej priliki predstavili, toplo priporočal v to svrhu politično sodelovanje z drugimi strankami. Sedanjí papež je tudi španski duhovščini dal neka politična navodila in večkrat tudi odobral politično in socialno delovanje nemškega klera. — In res se že danes z merodajne strani vest »Berliner Tageblatta« kategorično dementira, judovska šornalistika in z njo sorodno slovensko liberalno časopisje pa je pošteno osmejeno.

— **Iz deželnega odbora.** Dr. phil. Ana Schiffrer vstopi kot volonterka v deželni muzej. Avguštin Selko je imenovan oficijalom. — Skliče se enketa za ureditev šolskih vrtov, ustanovi se nekaj vzornih šolskih vrtov. — Imenovani so živinozdravniki: Ig. Šlajpah za Brdo, Jos. Brtoncelj za Ribnico, Hugo Turk za Zatičino. — Imenovan je dr. Indra okrožnim zdravnikom v Kostanjevici. — Sklep novomeškega zdravstvenega zastopa, po katerem se občini Šmihel—Stopiči naloži za en odstotek višja zdravstvena doklada, se razveljavi in naloži ta odstotek občini Novo mesto. — Definitivno se imenujejo uradniki Hrovat, Femc in Zajc pri deželnem užitinskem zakupu. — K posvetu o novem zakonu za vzgojno skrb za zanemarjeno mladino v pravosodnem ministrstvu se pošlje kot zastopnik dežele dr. Zajc. — V deželno komisijo za agrarne operacije se imenuje dr. Lampe. — Ker je Glavna posojilnica plačevala doklade od fiktivnega dobička, sklene deželni odbor, da se te doklade v znesku 3457 K nalože kot fond za pomoč nesrečnim žrtvam; to se javi fin. ministrstvu; ker znaša na ta način plačani državni davek 8642 K, naj bi država na enak način postopala.

— **Sprejem vojaških veterinarskih akademikov.** V c. kr. živinozdravniško visoko šolo na Dunaju sprejme vojna uprava začetkom šolskega leta 1912/13 14. na kraljevi ogrski veterinarski visoki šoli pa 7 vojaških veterinarskih akademikov. Sprejeti prosilci se morajo obvezati, da bodo kot vojaški zdravniki v c. in kr. armadi služili. Med študijsko dobo bodo na račun armadnega proračuna skupno preskrbljeni, oblečeni in oboroženi. Kolegijskih kakor tudi pristojbin za izkušnje in za diplomojim ni treba plačati. V vojaški službi lahko napredujejo po končanih študijah do štabnega živinozdravnika, ki je uvrščen v VII. činovni razred.

— **Osmošolec novomeške gimnazije, Matija Geršič,** je umrl na Veliki petek pri svojih stariših na Rožancu pri Črnomlju. Ni ga pobrala jetika, kakor jih pobere mnogo njegovega stanu — ne, prišel je v terek obenem z drugimi dijaki domov, potolil sicer, da mu ni prav dobro in se vlegel, a da ne bo nikoli več vstal iz postelje — ni nihče mislil. Previden s svetimi zakramenti za umirajočega je na Veliki petek ob 3. popoldne izdihnil. Zdravnika ni bilo — sicer bi bil rešen! Šele pol ure po smrti je prišel zdravnik — pa ne črnomaljski, ampak metliški! Pogreb je bil veličasten, takega še ni videl Rožanc, na Veliko noč. Iz Novega mesta so prihitali štirje gg. profesorji, vsa črnomaljska fara skoraj se je udeležila pogreba, belokranjsko dijaštvo polnoštevilo. Pokojnik naj počiva v miru! Obupani in prežalostni rodbini naše sožalje!

— **Ljudsko šolstvo.** Okrajni šolski svet v Kočevju je dosedanjo prov. učiteljico na ljudski šoli v Dolenji vasi Ivano Mrhar prestavil na šestrzr. v Dobropolje. Okr. šol. svet v Postojni je na mesto obolelega nadučitelja Andreja Perne imenoval bivšega suplenta na ljudski šoli v Besnici Hermana Kmeta za suplenta na ljudski šoli v Šturjah in učiteljici Mariji Mahorčič poveril intermistično vodstvo šole. — Okr. šolski svet v Logatcu je dosedanjo suplentinjo na ljudski šoli v Sp. Idriji Angelo Miseselj imenoval za prov. učiteljico in voditeljico enorazrednice v Jezeru in ji obenem poveril tudi ekskurendni pouk na Otoku. — Okr. šolski svet v Krškem je poveril učiteljici Regini Okoren intermistično vodstvo dvorazrednice v St. Juriju pod Kumom.

— **Smrtina kosa.** Umrli je nagloma v Zagrebu posestnik in gostilničar Nikola Cerjak st. Bil je na izletu in ga je zadela kap.

Primorske vesti.

p Vesti o smrti deželnega glavarja Pajerja. »Gorica« piše: Današnji »Piccolo« je prinesel iz Gorice vest, da je umrl deželni glavar Pajer. Mi smo telefonično poprašali, ali je to res, a izvedeli smo, da je ta vest neokusna izmišljotina. Nekdo je hudo potegnil trža-

ški »Piccolo«. Na pristojnem mestu se nam je reklo, da je dr. Pajer popolnoma zdrav. — Tudi mi smo prinesli dotično vest iz tržaškega »Piccola«.

p Protivavstrjska demonstracija v puljski vojni luki. Poveljstvo vojne luke je radi protivavstrjskih demonstracij v tukajšnjem gledališču prepovedalo celi garniziji obisk tukajšnjega gledališča. Poveljstvo je tudi odredilo, da ne sme v gledališču igrati nobena vojaška godba. Sedaj se mudi tu neka nemška gledališka družba, katera mora to od laške iredente zakrivljeno prepoved občutiti. Igrale so se tri opere ob zvokih glasovirja in še to ob zelo pičli udeležbi, ker je vstop v gledališko poslopje celi garniziji prepovedan. One škandalozne protivavstrjske demonstracije je kriva tukajšnja cenzura. Gospodom je znano, da porabi iredentovska sodrga vsako še tako majhno priliko, da dá duška svojim iredentovskim čutilom. Zato bi bila imela cenzura oni nastop bersiglierk črtati.

p Nesreča pri velikonočnem streljanju. Pri streljanju s topi (možnariji) se je ponesrečil na Veliko soboto v Ročinju mladenič Albert Gerbic, po domače Lipičev, sin Andreja in Karoline Gerbic. Vsa vas pomiluje nesrečnega mladeniča in hudo prizadete stariše. — Pred nekaj leti se je na enak način ponesrečil v Ročinju mladenič Ivan Ipavec. Več previdnosti je treba!

p Nov laški otroški vrtec ob slovensko - laški meji. Včeraj je otvorila Lega Nazionale v Zdravščini pri Gradišču ob Soči nov otroški vrtec. V Zdravščini in v bližini je mnogo slovenske dece.

p Strah pred vohunstvom. — V Kobaridu imajo navado, da se peljejo na Velikonoč v Italijo bodisi do Podbone-sca ali pa še dalje. Z neko ugledno družino iz Kobarida se je peljal tudi neki gospod z Bavarskega, ki je v Kobaridu na letovišču že kake tri tedne. S seboj je vzel fotografski aparat, in ko je sedela družba v krčmi, jih je ta gospod fotografiral. To je zapazil neki italijanski finančni stražnik in javil svojim predstojnikom. Ti so povabili dotičnega gospoda v finančno vojašnico, ga tam tudi obdržali in potem peljali v St. Peter. Radi take malenkosti ima možnost in je zaprt, ker je osumljen vohunstva. Kdo ve, kdaj ga izpustijo. Lepe spomine bo imel na »zaveznico« Italijo!

p Drugo veteransko društvo so ustanovili za Trst in okolico.

p Med igranjem je padel v morje v Trstu šestletni deček strojevodje drž. železnice Franc Pauletich in utonil.

— Opuščene soline v Kopru. Večina konzorcija, ki je lastnik solin v Kopru, je sklenila, da letos ne bodo soli pridobivali.

Koroške novice.

k Umrli je v Celovcu majorjeva vdova gospa Ernestina Schemua, mati generalov Schemua.

k Žalostna smrt. V celovski bolnici je umrla soproga krojaškega mojstra Terezija Fink, o kateri smo včeraj poročali, da se je zastrupila, ker je bilo njej in njeni družini odpovedano stanovanje. Dvanajst neposkrbljenih otrok žaluje po materi.

k Vihar podri hišo. Iz Sachsenburga na Koroškem poročajo: 2. aprila, ko je divjal velik vihar, se je podrla hiša lončarskega mojstra Zeniga. K sreči ni bilo nikogar v bližini, ko se je hiša podrla, tako da se nikomur ni nič zgodilo. Baje je bila hiša skrajno slabo sezidana, ker je drugače pač ne bi mogel vihar podreti.

Štajerske novice.

k Nemškonacionalne demonstracije v Mariboru. Pred vilo poslanca dr. Verstovška v Mariboru so vprizorili nemškonacionalni hujskači na velikonočno soboto zvečer velike demonstracije. Demonstrantje, med katerimi so bili videti ljudje iz boljših krogov in tudi dame, so dvignili pred stanovanjem dr. Verstovška na dogovorjeno znamenje huronsko vpitje, ki so ga skušali povečati še z raznimi primernimi instrumenti. Na koncu je nemškonacionalna tolpa začela rjuti »Die Wacht am Rhein«, nakar se je množica med hajljanjem razšla. Policije ni bilo nikjer videti. Dr. Verstovšek, ki ni bil doma in ki so ga o dogodku obvestili, se je obrnil brzojavno na namestnika za varstvo svoje družine. Povod tem demonstracijam je bil Wastianov šod, ki se je vršil dan poprej in ki se ga je udeležilo tudi več uradnikov, v imenu katerih je govoril dr. Resner. Na tem šodu se je napadalo dr. Verstovška zaradi njegove politike in delovanja v mariborski okolici. Tudi dr. Ver-

stovškov nastop proti renegatskim sodnikom je mnogo pripomogel k demonstraciji, ker se je opazilo med demonstranti mnogo oseb, ki stoje zelo blizu prizadetim renegatom. Tudi so bili med demonstranti razen dijakov ljudje, ki so v zelo ozki zvezi z mariborskim občinskim svetom.

k Radi konkurza je bil pred mariborskim sodiščem obsojen 26 let stari bivši trgovec pri Sv. Tomažu pri Ptujju Jožef Kukovec na dva meseca ječe.

k Umrli je v Mariboru nadsprevidnik drž. železnice Karol Kočan.

Iz Hrvaške.

Pred vstajenjem. Pod tem naslovom piše »Hrv. Pokret« v rubriki »Historički kalendar« dne 6. aprila: Ne bojte se nikdar za zdrave nove ideje in resnice, ki so poklicane, da preobrazijo svet. Morejo se ubiti in skrbno zvezane z vrvmi položiti v kamenit grob, kakor bi bile obsojene na večno smrt. Na grob se more zavaliti težak kamen in predenj postaviti oborožena straža. Vse zaman. Resnica vstane iz groba in gre svojo triumfalno pot. Gre bela, čista in nedotaknjena, kakor juranja zarja. Gre preko gora in planin, prodira skozi gozde in hodi po cestah, prešinja vasi in mesta. Gre bela in nedotaknjena kakor sen nedolžnega deteta... pa vendar — vrlo često zaznamuje kri njeno pot. Kajti ona ima svoje mučnike in s trpljenjem ovenčane svetnike — in gorje, ako bi jih ne imela. Veselimo se in radujmo, da se ona od časa do časa — pa naj so razdobja deset- ali stoletna — vedno z nova rodi, vedno z nova vstaja, vstaja tudi tedaj, kadar jo za kak čas ubijejo. Pa naj se tudi nikdar ne zmanjka. An in Karf, Judežev in Pilatov — vse to nič ne de, kajti vsikdar se bodo našli tudi učenci, ki gredo v Emavs. Nikoli ne bo manjkalo petelinov, ki napovedujejo novo zoro, nikdar ne jokajočih Petrov... Vedno ostane resnica, ki vstaja od smrti...

Proti časopisju. »Hrvatski Pokret« priobčuje odlok, s katerim vlada njegovi upravi pod pretnjo zakonskih posledic prepoveduje v izločbenem oknu na ogled postavljati razne tiskopisne vzorce, oglase, notice in slično, češ, da za to ni prosila za dovoljenje pristojni oblasti. Uprava je morala zato obe izločbeni okni popolnoma izprazniti. »Hrv. Pokret« pripominja samo, da ima uprava obrtno dovoljenje kot knjigarna.

Časniška cenzura na Hrvaškem se pod komisarjatom izvaja tako-le: Prvi izvod lista dobi policijsko poverjenišvo, ki ga v dveh urah pregleda; potem izda propustnico, da se sme list dalje tiskati ali pa se list zapleni. V zadnjem slučaju se mora ves stavek z nova zložiti, ker zaplenjena mesta ne smejo prazna ostati, marveč jih je treba z novo vsebino popolniti. Tako sestavljen list je treba zopet v prvem izvodu poslati v cenzuro policijskemu poverjeništvu in zopet dve uri čakati na rešitev. Šele kadar policijsko poverjenišvo definitivno dovoli tiskanje lista, sme list v javnost — toda iti mora v cenzuro še tudi k državnemu odvetništvu — kakor zahteva tiskovni zakon — in državni pravdnik more brez vsakega ozira na odredbe preventivne cenzure list zapleniti in odrediti kazensko zasledovanje kakor doslej. Ob takih razmerah je seveda težko misliti na pravočasno izhajanje listov.

Preganjanje pravaškega časopisja. Komisar Cuvaj se ni zadovoljil z naredbo o preventivni cenzuri, marveč se je sedaj poslužil novega trika, da uniči zlasti pravaško časopisje. Na podlagi Cuvajevih naredb se morali namreč vsi odgovorni uredniki na novo prijaviti, drugače bi se list ustavil. Tej odločbi so vsa uredništva pravočasno zadostila. Sedaj se pa začenja Cuvajev trik: Dasi namreč vsi prijavljeni odgovorni uredniki popolnoma zadovoljujejo določbam § 3. zakona o porabi tiska, so vendar dobili odloke, da se ne morejo priznati za odgovorne urednike — ne da bi se navedel za to kak razlog. Tako so bili doslej odbiti: Ante Brozović, urednik »Hrv. Novosti, Ivan Peršić, urednik »Priatelja naroda«, in g. Bazala, urednik nemškega pravaškega lista »Neues Tagblatt«. Vsi ti uredniki imajo predpisane kvalifikacije, a se jih vendar ne prizna. Tako hoče Cuvaj ob steno pritisniti zlasti pravaško časopisje. Čuje se namreč, da ima policijska oblast od komisarja nalog, da vsakega na novo prijavljenega odgovornega urednika pravaškega lista brez obzira odkloni; ko bodo potem odklonjeni vsi, ki bi mogli podpisavati list — se bo časopis kratkomalo ustavil. Odbiti uredniki so vsi vložili utok in se rešitev z velikim zanimanjem pričakuje. — Kakor poročajo »Novosti« z dne 9. t. m., so razen gori navedenih

odbiti še naslednji odgovorni uredniki: Buđe Budesavljević za »Srbobran«, dr. Belović za »Hrv. Nar.« in Maks Bauer za »Agramer Tagblatt«.

Hrvaška delegacija v ogrsko-hrvaškem državnem zboru je sklenila na I. povelikonočni seji državnega zbora, ki bo 12. t. m., protestirati proti tiranske-mu postopanju na Hrvaškem in nato takoj zapustiti zbornico.

Predsednik dalmatinske hrvaške pravaške stranke Prodan je stavil predlog, naj se eksekutivni komite stranke skliče 10. t. m. k protestnemu zborovanju proti dogodkom na Hrvaškem.

Nov občinski statut in volivni red za mesto Sarajevo je dogoovljen in se predloži bosanskemu saboru v odobrenje. Načrt je napravljen po zgledu avstrijskih mest, vendar se volivni red naslanja na načela volivnega reda za sabor ter se bo volilo po verskih kurrijah.

Novice iz Amerike.

Poroka. V Puebli, Colo., se je poročila gdčna. Anica Šuster z rojakom Antonom Tergrav. Oba sta doma iz Savinjske doline na zelenem Štajerskem.

Nov slovenski list v Ameriki. V Ameriki je prišel izhajati nov slovenski list »Naš Gospodar«, mesečnik za gospodarstvo, gospodinjstvo, poduk in izobrazbo sploh. Izhaja v Čikagi ter stane na leto samo 1 dolar.

V Ameriki umrli Slovenci. V Hibingu je umrl v bolnišnici rojak Jakob Majerle. — V Ely, Minn., je umrla ga. Marija Prošnik. Umrli rojakinja je bila šele kakih 18 let stara, omožila se je preteklo leto. Zapušča poleg soproga očeta in nekaj bratov ter sester. — V Clevelandu je umrla ga. Zakrajšek. Pokojnica je bila doma iz Notranjskega in stara 34 let. Zapušča štiri otroke v starosti 6 do 12 let. — V Tacoma, Wash., je umrla žena rojaku Josipu Ivančiču. Zapušča je tri otroke v starosti od 3 do 9 let. — V Puebli, Colo., je umrl Slovenec Josip Hrvat, 24 let star. — V Kansas City, Kans., je umrla gospa Katarina Glavinič, doma iz Predgrada pri Kočevju. — V Moon Runu, Pa., je umrla 22letna soproga Slovenca Antona Vehar.

Zibelke iz cementa. V Kansasu City, Kans., se vrši razstava izdelkov ameriške Narodne družbe cementnih tovarnarjev. Med izdelki so najbolj zanimive cementne zibelke za otroke, pipe za moške, razno kuhinjsko pohištvo in nepremočne mrtvaške rakve.

Razne stvari.

Češki pesnik Mach izginil. Češkega pesnika Jožefa Macha pogrešajo že nekaj tednov. Pred tremi tedni se je Mach mudil na južnem Tirolskem. Od tedaj ni nobene vesti o njem. Domnevajo, da se je Mach ponesrečil, ali pa je bil aretovan od italijanskih obmejnih oblasti, osumljen vohunstva.

Nazaj k materi Cerkvi. Dne 25. marca je v Rimu kardinal drž. tajnik Merry del Val za duhovnike posvetil 6 mož, katerih izstop iz anglikanske cerkve je svoj čas zbudil mnogo senzacije. Novoposvečeni so bivši pridigarji anglikanske cerkve in sicer Stelle iz škofije Nottingham, Cocks, Hinde, Henly, Prince in Shebeare iz škofije Southwark. Katoliško teologijo so študirali v Rimu. Mašniškemu posvečenju so prisostvovali zelo visoki dostojanstveniki in mnogi člani angleške kolonije v Rimu. To je zelo razveseljiv napredek katoliške Cerkve na Angleskem.

Viharji in povodnji. Ob velikonočnih praznikih je divjal po Dunaju hud vihar, ki je napravil zelo veliko škodo, ker je trg al opeko raz streh. Na otokinski župni cerkvi je vihar iztrgal do 5000 opek. — Na Semerniku je vihar zelo poškodoval vile. Vihar je dvignil ženske in otroke, dunajske izletnike. S koreninami je vihar ruval drevesa. — V Galiciji je preplavila okolico reka Sana. V Zolkiewu je prestopila reka Swinia bregove. Tudi Dnjestr je zelo narasel. — Na Ogrskem je preplavljena občina Felső Viso. Več mostov je odnesla deroča voda. Tudi v Okórmezzu in Bereznici imajo povodnji. Po ogrskih pustah sneži. — Po Krkonosih in po Iserskem gorovju na Češkem in v Nemčiji so napravili viharji velikansko škodo. V Gottesbergu so bile Veliko nedeljo ceste posute z opeko in s pobitimi šipami. V Hamburgu je tudi divjal strašen vihar. Dne 9. t. m. je pa narasla voda vsled viharja v ha. urškem pris anišču tako visoko, da so visoke vode Hamburgani še ne pomnijo. Napravila je velikansko škodo, ki se še ne more preценiti. Več manjših z blagom obloženih ladij se je potopilo. Delo v pristanišču je moralo deloma počivati, ker so delavnice

preplavljene. — Pri Helgolandu sta se dve ladji potopili, ena je pa zavezila na obrežje. Mornarje so rešili.

Rdeča inkvizicija. Socialno demokratsko razsodišče v Solingenu na Nemškem se je dne 6. aprila pečalo z izključitvijo znanega revizionističnega pisatelja Gerharda Hildebrandta iz socialne demokratske stranke. Razsodišče je s štirimi glasovi proti trem potrdilo, da je Hildebrand iz stranke izključen. Hildebrand je jako plodovit in tudi resen socialno-demokratski pisatelj in znanstvenik, ki piše v »Socialistische Monatshefte«. Stranka ga je izključila zaradi njegove knjige Die Erschütterung der Industriegewalt und des Industriesocialismus, v kateri piše, da so kolonije za nemško državo potrebne. Hildebrand je tudi nasprotnik socialno-demokratske gonje proti nemškemu kmetu in je v prav dobrih člankih dokazal, da bi bila odprava vsake varstvene colnine na uvoz tujih živil v Nemčijo tudi za nemško delavstvo naravnost usodepolna. Ravno tako ne umna se mu je zdela agitacija za uvoz argentinskega mesa. Njegove razprave o teh zadevah temelje na resnih temeljitih študijah in podirajo vse fraze in kolobocije socialnodemokratskih agitatorjev in časopisov. To vse je socialnim demokratom napak hodilo, zato so ga enostavno izključili.

Giovani Pascoli umrl. V soboto popoldne je umrl v Bolonji veliki italijanski pesnik Giovanni Pascoli, 36 let star. S Pascolijem so izgubili Italijani enega svojih največjih pesnikov za Carducijem. Pascoli je bil zelo produktiven, napisal je mnogo pesmi, a najbolj popularni so njegovi »Canti del Castelvecchio«.

Brezžična zveza Angleške s kolonijami. Podružnica Marconijeve brezžične brzozjavne družbe v New Yorku je dobila iz Londona poročilo, da je angleška vlada sklenila pogodbo z imenovano družbo glede ustanovitve brezžičnih postaj po celem angleškem gospodstvu tako, da bodo vse kolonije zvezane s staro domovino. Glavna postaja bo v Londonu, v Egiptu, ob severnem kraju sueškega prekopa, v Adenu, ob koncu takozvanega rdečega morja, nekje na Ceylonu, dalje v Singapuru in naposled v Pretoriju v južno afriških državah. To je pa samo prvi začetek, ker potem se bodo raztegnile postaje po celem svetu.

125 čevljev visok fotografski stolp. V Worchestru, Mass., je izdelala neka tvrdka posebne vrste fotografski stolp, ki meri 125 čevljev. Služi za nabavo slik iz ptičje perspektive. Naprava je izdelana iz finega jekla ter se stoji iz treh nog. Ta stolp se da poljubno prenašati in raztegniti do 125 čevljev višine; na vrhuncu je pa pritrjen fotografski aparat. Stvar opravljata izlaha dva moža; ako je pa potreba stolp drugam prenesti, se to zgodi brez ovir. Pokrovček stekla pri aparatu se zapira in odpira električnim potom. Slike, narejene s tem modernim aparatom, so bile zelo čiste in jako povoljne.

Sloviti tragedijci Adelajdi Ristovi, ki je pred šestimi leti umrla v Rimu, bodo v rojstnem kraju Cividale postavili spomenik, čegar stroški bodo znašali 130.000 lir.

Nenavaden slučaj se je zgodil 30. marca pri srečkanju dunajske male loterije. Vlečene so bile namreč številke 35, 36, 37 in 38. Slučaj, da bi bile pri srečkanju vlečene štiri zaporedne številke, se pri loteriji na Dunaju že več kot 30 let ni dogodil.

Umrjena milijonarka. Bukarešt, 8. aprila. Vdova Seveste Manolescu, ki so jo prištevali najbogatejšim ženam na Rumunskem, je bila v svojem stanovanju v ulici Italiana zadavljena. Neznani morilci so odnesli 30.000 kron denarja in mnogo dragocenosti.

Iznajdičelj Masconi je konstruiral inštrument, ki more na morju pri dolgotrajni megli nadomeščati kompas. Mornarji morejo s tem inštrumentom in s pomočjo trigonometričnih merjenj natančno določiti smer vožnje.

Zopet roparji v avtomobilu. Iz Pariza poročajo: Neki 15letni gojenec liceja v Besangonu se je 8. t. m. popoldne peljal s kolesom k svojemu stricu. Na poti so ga napadli štirje banditi, ki so se vozili v avtomobilu. Vrgli so ga v obcestni jarek, nakar se je eden izmed roparjev odpeljal na njegovem kolesu, ostali trije pa pobegnili v avtomobilu. Deček se je privlekel v bližnjo vas, odkoder so o napadu obvestili orožnike. Apaša, ki se je odpeljal s kolesom, so aretovali še isti večer. Njegovim pomagačem pa so tudi na sledu.

Mrtvega sina pretepel. Pretresljiv prizor se je zgodil v neki hiši v Charlottenburgu. Delavec Kattlewski, čegar 14letni sin je pred nekaj dnevi pobegnil z doma, ko je očetu ukradel 40 mark in zlato uro, je iskal ubeglega sina na

seniku nekega v hiši stanujočega izvoščeka. Ko je prišel na senik, je zagledal svojega sina ležati na tleh. V prvi jezi ga je pograbil ter ga pričel pretepati. Tu so opazili okoli stoječi sosedje, da teče dečku, ki je bil popolnoma tih, s čela močema curek krvi in oče je s strahom opazil, da drži mrtveca v rokah. Deček se je ustrelil z revolverjem.

Idealna služkinja. Eden izmed najbogatejših bankirjev v Čikagi, mr. Farson, je iskal nedavno novo služkinjo. To ne bi bilo ničesar nenavadnega, ako bi bogati Amerikanec od nove služkinje ne zahteval, da mora znati »idealno servirati«, da mora brati z oči gostov njihove želje. Nikdar ne sme biti slabe volje. Kot zelo važno pa je razglasil bankir po časopisih, da ne sme služkinja pri serviranju nikdar pokazati dolgočasnega ali pa neumnega obraza. Poleg tega mora znati tudi perfektno kuhati in ustrezati vsem dolžnostim dobre hišnje. Toda mr. Farson to še ni dovolj. Služkinja mora biti vedno krasno in elegantno napravljena, izdelovati si mora sama obleke, imeti ne sme nobenih »znanstev«, ne sme biti klepetava ter se ne sme razgovarjati v mraku s sosednjimi služkinjami. In končno mora biti to dekle tudi popolnoma korektnega obnašanja. Toda to dekle, ki je mr. Farson išče, bo seveda za svojo službo tudi bogato odškodovano. Bankir se namreč zavezuje, da ji bo zapustil testamentarično en milijon, neglede na bogato plačilo in dragocene darove, ki so ji še poleg vsega obljubljeni.

Uvažujte! Ponovno prosimo vse podružnice »Slovenske Straže« in vse somišljenike, naj skrbijo v svojih krajih, da se povsod razširijo naše vžigalice v korist obmejnim Slovincem. Rabite povsod naše vžigalice. Opominjajte znanca na rabo naših vžigalic, odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri tvrdki Menardi v Ljubljani. Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobiček iz vžigalic velik.

VOJAŠTVO.

Ustanovitev šestih domobranskih polkov v Bosni. V konferenci, ki jo je imel vojni minister Auffenberg z obema domobranskima ministroma Georgijem in Hazajem, se je sklenilo, da se v Bosni in Hercegovini ustanovi šest domobranskih polkov. Bosenski domobranci bodo nosili fese z napisom »Za cesarja, kralja in domovino.« Službeni jezik bosensko-hercegovinskega domobranstva bo srbo-hrvaški.

Telefonska in brzojavna poročila.

»JUTRO« PRENEHALO.

Trst, 10. aprila. »Jutro« je prenehalo izhajati. Privrženci »Jutra« iščejo drugo tiskarno, a nobena noče »Jutra« prevzeti. »Jutro« je v sedanji Poličevi tiskarni pustilo mnogo dolgov. V uredništvu in upravništvu ni nobenega. V soboto so odšli. Rešilna akcija se je popolnoma ponesrečila.

FML. GERBA SE PONESREČIL.

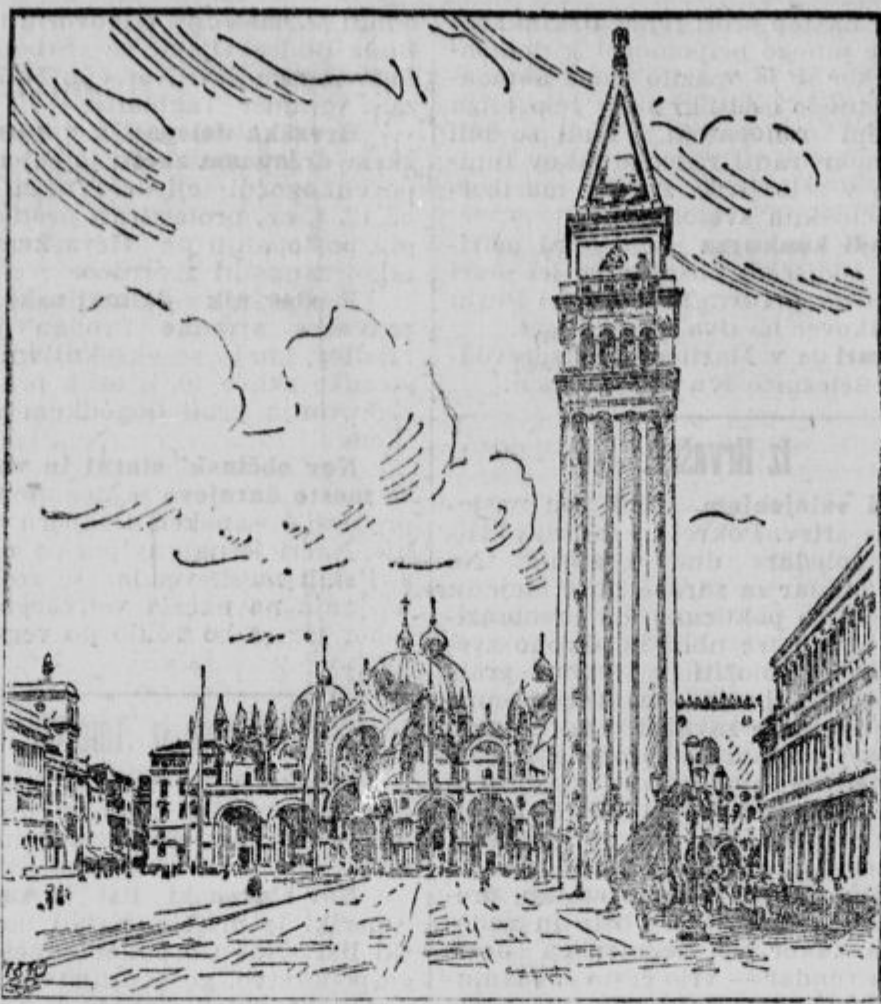
Zagreb, 10. aprila. Poveljnik zagrebskega vojnega zbora Gerba se je na avtomobilu, ki se je zaletel v brzojavni drog, ponesrečil. Gerba si je zlomil roko.

IZJAVA KRALJ. KOMISARJA CUVAJA.

Budimpešta, 10. aprila. Včerajšnji »Budapesti Hirlap« prinaša izjavo komisarja Cuvaja, v kateri pravi, da je njegova naloga, skrbeti za to, da se hrvaški narod strezni in da so ostra sredstva zato potrebna, da se razprše iluzije ter da hoče vztrajati toliko časa, dokler se ne uveri, da nima na Dunaju močnih protektorjev. Da je temu tako, kaže najbolje komisarijat sam. — Tudi list »Az Est« prinaša razgovor s komisarjem Cuvajem, ki pravi, da bi bilo otročje, ako bi se opozicija z manifestacijami obračala na Evropo. V tem intervjuju prosi Cuvaj mažarske časnikarje, naj mu pomagajo v složnem delu. — Bivši veliki župan, banski svetovalec Fodorczy je izjavil napram poročevalcu istega lista, da je edina pot za uvedbo mira na Hrvaškem ta, ki jo je nastopil Cuvaj. Na vprašanje, kako dolgo bo obstal komisarijat, je odgovoril Fodorczy: Nadejam se, da bo Cuvaj jako dolgo vladal.

DALMATINSKI POSLANCI HOČEJO OBSTRUIRATI?

Dunaj, 10. aprila. »Kroat. Korr.« poroča, da glasom neke informacije »Hrvaške Rieči« dalmatinski poslanci nameravajo zaradi uvedbe komisariata na Hrvaškem v dunajskem parlamentu res obstruirati. Baje so češki radikali pripravili jih podpirati, avstrijska vlada pa da skuša Dalmatince z raz-

K BLAGOSLOVLJENJU ZOPET ZGRAJENEGA STOLPA SV. MARKA V BENETKAH.

V nekaj tednih bo stari znak Benetk, novosezidani zvonik sv. Marka, slovesno posvečen. Z novozgrajenim stolpom, čegar starodavni predhodnik se je, kakor znano, podrl 14. julija 1902, je dobil stari trg sv.

Marka v Benetkah zopet svoje monumentalno središče. Novi stolp sv. Marka je do podrobnosti natančno tako izdelan kot prejšnji. Dne 25. aprila, na dan sv. Marka, zaščitnika lagunskega mesta, bodo novi stolp blagoslovili ob navzočnosti italijanske kraljeve dvojice in mnogih visokih oseb.

NESREČA NA NILU.

Kairo, 10. aprila. Pri nesreči na Nilu se ni ponesrečil noben Evropejec.

SEMENJ OTROK.

Bregenc, 6. aprila. S Tirolskega in Predarelskega so letos odposlali na takozvani otročji semenj v Friedrichshafnu 340 otrok. Kmetje v Nemčiji kupujejo otroke za ceno 50 do 200 mark, ki jim potem do jeseni služijo. Med prodanimi otroci jih je bilo 53, ki bi bili morali hoditi še v šolo in ki niso še niti 11 let stari.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Pri modernem slikarju.

A.: »Katero sliko pa predstavlja to črno platno?«

B.: »To je notranjost zamorčevega želodca.«

Solidnost.

Soliden potnik sreča v tujem mestu znanca in ga vpraša:

»Ti, prijatelj, kje je tu najbolj mirna in solidna gostilna?«

»Pri »sloki raci«. Tam me vržejo vsak večer na cesto že pred enajsto uro.«

Pri izpitu.

Profesor: »Kaj se zgodi z zlatom, ako se ga razpostavi na prost zrak?«

Dijak (po daljšem razmišljanju): »Ukradejo ga!«

Umetnosti.

— IV. jugoslovanska umetniška razstava v Beogradu. Z ozirom na notico z dne 3. t. m. se opozarja vnovič vse slovenske umetnike, da je nepreklicno zadnji rok za vpošiljatev umotvorov 25. t. m., za prijave pa 15. t. m. Vsak odpošiljatelj naj zajedno s svojo prijavo vpošlje na posebnem listu (s svojim podpisom) seznam petih slovenskih umetnikov, ki naj bi tvorili jury. Glede transporta se vsem pošiljateljem priporoča, da svoje umotvore — radi dolge vožnje — odpošljejo v močnih zabojih, v slučaju večjega števila umotvorov tudi v več zabojih. — Vse dopise in prijave je pošiljati na podpisani odbor, ki daje tudi vsa eventualna pojasnila. — Pripravljalni odbor za jugoslovansko umetniško razstavo, v Ljubljani, 2. aprila 1912.

Gospodarstvo.

G Podporna premija za vzrejo živine. Iz Lukovice nam poročajo: Dne 1. aprila se je razdeljevala pri nas podporna premija za vzrejo mlade živine. Prignali so veliko lepih, mladih juncev in telic in so se velike podpore razdelile. Po ogledu živine je pojavil višji dež. živinorejski nadzornik gosp. Legvart, da visoki deželni odbor želi, da bi kmetovalci kolikor mogoče veliko živine odredili, ker v živini je kmetovo prihodnje blagostanje; zato bo visoki deželni odbor kolikor mogoče kmete podpiral. Mi kmetje živinorejci pa izrekamo svojo najsrčnejšo zahvalo slavnemu deželnemu odboru za pomoč in potrudili se bomo, da bomo koli-

kor mogoče veliko mlade, lepe živine odredili.

Sladkorna tovarna v Požegi. Neko zunanje podjetje zgradi v Požegi v najkrajšem času veliko tovarno za sladkor. Požeška občina je podjetju dovolila velike ugodnosti.

KRŠČANSKOSOCIALNA UPRAVA.

Dunajski mestni zavod za življenjsko in rentno zavarovanje izkazuje za leto 1911 318.711 K prebitka. Postavne rezerve znašajo že 16.445.758 K, druge rezerve pa 1.452.234 K, vse rezerve torej 17.897.992 K. Zavarovalnih pogodb je 45.944 v kapitalski vrednosti 94 milijonov 500.000 K.

PROPADANJE FRANCOSKEGA RADIKALIZMA.

Nadomestne volitve v francosko zbornico pomenjajo hud poraz svobodniškega radikalizma. Od začetka tega leta do danes so izgubili radikali pet mandatov, katere so si pridobili katoliško misleči kandidati.

PRITOŽBE ZOPER NEMŠKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

V ugledni reviji »Thürmer« je objavljen jako oster članek, naperjen proti nemškemu prestolonasledniku, ki da ne izpolnjuje svojih dolžnosti kot poveljnik polka huzarjev v Danzigu, ampak hodi samo okoli na lov, v Berlin, na zimski šport v Švico, uživa neprenehoma dopust, je »bolan« itd.

Ljubljanske novice.

Ij Narodna dolžnost vsake ljubljanske Slovenke, vsakega ljubljanskega Slovenca je, postati članica oziroma član ljubljanske podružnice »Slovenske Straže« z zneskom, ki odgovarja njegovim premoženjskim razmeram. Vse dosedanje članice in člani naj blagohotno plačajo udnino za leto 1912 in naj naberono višji članice in članov. Vsaj 50 vin. ali 1 K na leto, kolikor znaša najmanjši prispevek, bo pa pač utrpel vsak! Meseca maja bo občni zbor ljubljanske podružnice »Slovenske Straže«, do tedaj pa naj se tudi v Ljubljani požrtvovalnost za našo narodno obrambo krepko oživi. Nasprotniki so na delu, bodimo čuječi tudi mi!

Ij Danes zvečer vabijo ljubljanski »Orli« k predstavi Revček Andrejček, narodna igra s petjem v petih dejanjih, ki jo uprizore v Ljudskem domu na čast udeležencem socialnega tečaja v Ljubljani. Iz posebne prijaznosti nastopi gospod Anton Verovšek. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Konec ob 3/10. uri zvečer.

Ij Odborova seja »Ljudskega odra« je danes v sredo ob pol 8. uri zvečer v posvetovalnici Katoliške tiskarne v prvem nadstropju. Dnevni red je zelo važen; vsi gospodje odborniki se vabijo, da se seje gotovo udeležijo!

Ij Na belo nedeljo ob pol 8. uri zvečer priredi »Ljudski oder« narodno igro s petjem »Deseti brate«. G. Anton Verovšek igra vlogo Krjavlja in ima obenem svoj častni večer. Vstopnice se dobijo v predprodaji v Katoliški Bukvarni.

Ij Društvo »Pripravljalni dom« bo imelo svoj občni zbor dne 25. aprila ob pol 12. uri v konferenčni sobi tukajšnjega c. kr. učiteljskega. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Draginja odpravlja zadnji čas Ribnikar z ljubljanskega trga. Desetletja je že v navadi, da prinesejo na ljubljanski trg o postu in adventu gorenjske kmetice preste, ki jih ljubljanske gospodinje kot postno jed zelo čislajo. S temi prestami, ki so poceni, je bilo ustrezno posebno revnejšim slojem, ki si rib ne morejo omisliti. Pa glej ga spaka, tudi tu je posegel Ribnikar vmes in kmeticam prodajanje kratko in malo prepovedal. Vsak razsoden človek ve, da kmetice s temi prestami pekomo niso delale škode, to pa zato ne, ker pekovskih prest nobena gospodinja ne popari. Pa tudi tega Ribnikar ne ve, on, tržni nadzornik! S svojim postopanjem ni Ribnikar oškodoval le mestnih prebivalcev, ker so morali kupovati dražja postna jedila, ampak v veliki meri tudi izdelovalce, ki sedaj ne vedo kam z blagom. Dolgost nadzorstva našega bo kratka...

Ij Nova odredba na ljubljanskem trgu. Ribnikarjeva modra glava je iztuhtala zopet prav brihtno odredbo za ljubljanski trg. Zeljarji morajo prijemati odslej naprej zelje z vilicami, ko ga prodajajo! Iz higieničnih ozirov seveda. Vprašali bi našega učenega tržnega nadzornika, če ima kaj pojma, kako se kisló zelje pripravlja? Pa bi seveda ne vedel odgovora, ker zeljar-ske kleti znotraj še ni videl. Povedati

hočemo mi, o nadzornik, da se pri tem delu dela vse z rokami in brez vilic! Slabo bi pa bilo za ljubljanske gospodinjke, če bi imele pri nakupu zelja le to zavest, da je za čistost izdelka skrbel le ljubljanski tržni nadzornik. — Pričakovati bi bilo od Ribnikarja, da bi vedel, da se zelje je kuhano, da mora predno je kuhano pošteno vreti, da je nadalje vrela voda eno najboljših sredstev, ki gotovo pomori bacile, ki so prišli vsled prijemanja z rokami na zelje. — Kaj pa češnje in drugo sadje, o nadzornik, ali se bodo te tudi zanašale morale prodajati z vilicami. Ribnikar je hud, ker se ni posrečila kazen dveh zeljarjev. Koliko je magistratni gospodi ležeče na zdravju mestnega prebivalstva, najboljša pričajo škandalozni vozovi za smeti, ki še nadalje vsak dan sejejo po mestnem zraku milijarde bacilov, priča pa tudi dejstvo, da revež danes težko dobi v mestu zdravega stanovanja. Tu je treba odredb, tu, in temeljitih!

Ij Umrla je na sušici v Osjeku članica ondotnega hrvaškega gledališča subretka gospa Vida Kočev ar pl. Zachova, rod. Ljubljanka.

Ij »Dan« o »egoisti«. »Dan« na našo notico o občinsk. svetniku Milohnoja namigava na osebo, proti kateri je naperjen »Danov« članek. »Človek mora biti danes egoist«. Mi nismo bili nikdar v dvomu, kateri je tisti največji liberalni gospodarski zavod, v katerem si je dovolil prednik g. Milohnoja take stvari, kot so opisane v gori napominjanem članku. Vendar je v interesu vse javnosti, da zve za zavod in osebo, ki je prizadeta, kakor tudi za garancije, da se kaj enakega ne bo več zgodilo. Sicer pa je brez dvoma naloga upravnega odbora, da sčiti zavod ter ravnatelja, ki je 16 let tlačnil zavodu in Hribarju ozir. lib. stranki in šele zadnjih par let dobival honorar, za katerega novinec Milohnoja ni hotel prevzeti tega mesta, dasi ni zanj še ničesar storil in po sodbi člankarja v »Danu« kot c. kr. uradnik, kateremu manjka strokovne naobrazbe, tudi ničesar storiti ne bo mogel. Se li ne pravi to očitati g. Milohnoji korita? Slednjič pa je tudi vse uradništev zavoda v tej aferi eminentno zainteresirano, saj je imelo vpogled v poslovanje ravnatelja. Človek mora dobiti čudne pojme o odnošajih na tem zavodu. V pomirjenju javnosti, gospoda, konstatirajte imenoma zavod in krivca, ko ste že krivdo spravili v svet. Če mi pred Vami to storimo, nam sigurno ne odide ožitek, da smo zadevo umazano izrabili.

Ij Dnevi brez jutra. Menda izprememba vremena ni vplivala samo na to, da je danes ponoči prišlo zopet snežiti in je tako april ponavljal zimo, ampak nakrat smo dobili celo dneve brez jutra. Brez tržškega »Jutra« namreč. Tri dni že nismo v Ljubljano dobili tržškega »Jutra«, ki je kakor znano 1. aprila pričelo pobirati za svoj reševalni sklad. »Jutro« je svojim podpornikom in inderentom obljubovalo, da bo gotovo dalje izhajalo — sedaj ga pa že tri dni zamač čakajo. April ga je dal, april ga je vzel?

Ij V policijski stražnici streljal. V soboto popoldne je bil kontorist Avgust Rumpel priveden v osrednjo policijsko stražnico v svrhu zaslišanja neke tatvine. Imeli so ga zaprtega v stražnici. Kmalu nato je šla mimo procesija in stražniki so razun enega morali na službo. To priliko je Rumpel porabil in pobegnil iz stražnice. Kmalu nato je bil na cesti zopet aretiran. Ko mu je bilo povedano, da bo moral v zapor, je potegnil iz žepa samokres ter z njim ustrelil ne da bi bil zadela samega sebe, ali koga drugega. Pri aretirancu so našli tri ostro nabasane samokrese.

Ij Umrla so v Ljubljani: Marijan Humek, sin deželnega sadjerejskega učitelja, 16 dni. — Magdalena Fischer, zasebnica, 79 let. — Elizabeta Mehle, gostija, 65 let.

Ij Čez brv pri prisilni delavnici je prepovedana pot, ker se je neki čoln zaletel v most.

Ij Srčna kap je zadela včeraj popoldne vdovelo Elizabeto Mehle, roj.

leta 1877 v Gaberjah, pristojna v št. Vid pri Zatičini, ko je sedela na klopi ob Gradašici ter se potem zvalila v Gradašico. Na licu mesta došla policijska komisija je dognala, da je Mehletovo zadela srčna kap in da se je že mrtva zvalila v vodo. Truplo so prepekljali na odredbo zdravnika v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Ij Navihani služkinji. Pri neki uradniški vdovi, ki se sedaj mudi v Opatiji, je služila 21letna Marijana Bogataj. Ker ji je bilo dolgčas, je vzela k sebi brezposelno Frančiško Hafner, s katero sta uživali vse sladkosti življenja. Na vdovino ime sta jemale po trgovinah mleko, kruh, kolače, specerijsko blago in obleko. Da je bilo še prijetnejše, sta dovolile, da jih je posečal tudi nek vojak. Tako so čednima dekletoma teklo vesele urice, dokler jih ni prejela policija in izročila sodišču.

Ij Napadla sta v ponedeljek zvečer v Latermannovem drevoredu dva mizararska pomočnika iz kinematografa idočega Rudolfa Koleča, mu vzela iz rok palico in ga z njo pretepla. Napadca sta znana.

Ij Kdo je lastnik? Ko je šel v ponedeljek tapetnik Ivan Matiek iz Kamnika, se mu je pridružil črn lovski pes z belimi lisami, katerega dobi lastnik nazaj pri Matieku v nemškem gledališču.

V dobi okrevanja.

Vselej, kadar se želi pridobiti moči, torej prav posebno v dobi okrevanja po prestani bolezni, se je že večkrat in sijajno izkazala

SCOTT-ova emulzija

Pristna samo s to znamenko — ribcem — kot garancijskim znakom Scott-ovega ravnanja

Scottova emulzija, sama na sebi zelo bogata na redilnih snoveh, vzbudi obenem tek, s čimur je rešena glavna zadača. Obenem je pa Scottova emulzija popolnoma lahko prebavna in tako dobro dišeča, da jo odrasli in otroci zelo radi zavživajo in dobro prenesejo.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka „Scott“ ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. 2693

Cena izvirni stekl. 2-50 K. — Dobi se v vseh lekarnah.

5

Mnenje gospoda dr. I. Nedelko, Solun.

Gospod J. Serravallo, Trst.

Veseli me, da Vam zamorem poslati svoje mnenje o Vašem Serravallovem Kina-vinu z železom, ki ga rabim že dve leti. S kratkimi besedami: Vaš preparat pripisujem vedno kot krepilo in proti mrzlici. Vsled dobrega okusa ga jemljejo radi tudi oni bolniki, ki nočejo uživati več nobenih zdravil, ker imajo od njih že ves pokvarjen želodec. Ti bolniki so zadovoljni z njegovim okusom in tudi z uspehi, ki se dosežejo z njim. Podajam ga tudi rad svojim operirancem, posebno ženskam, v času konvalescen-ce, in sicer z najboljšim uspehom. Tudi šibkim, doječim ženskam je postalo Vaše vino prepotrebno, ker ga lahko uživajo in uspešno.

Solun, 12. junija 1909.

Dr. Nedelko.

Sanatorij „Mirni dom“

priporočen od zdravnikov, sprejema bolnike na živcih, tudi nevarne slučaje, histerične, bolne na srcu, želodcu, pa take, ki so samo okrepčanja potrebni. — Cene so zmerne. — Prospekti na zahtevo zastoj. 966

Dr. Fran Ceh, Gornja sv. Kungota pri Mariboru.

Preblavske rudninske vode.

Staroslavne **natronske kislice** velike vrednosti in izvrstnega okusa, neprekosljive čistosti in velike vsebine ogljikove kisline.

Preblavska slatina,

najčistejša alkalska rudninska voda, preizkušeno zdravilna pri motenjih prebave in menjavanja snovi, katarih, kamenu, boleznih v mehurju in na ledicah.

Preblavski livadni vrelec,

ogljikove kisline velebogati, narav. **natronske kislice**, vsled prijetno rezočega okusa prav posebno pripraven za brizganje vina, za mešanje s sadnimi sokovi in je tudi brez vsake primesi uživan izborna osvežilna pijača.

Dobiva se v Ljubljani pri tvrdkah: A. Šarabon, Mih. Kastner, Pet. Lassnik, A. Stacul, T. Mencinger ter po vseh lekarnah in specerijskih trgovinah ter pri vrelski razpošiljalnici **Preblau, Ko-roško.** 918

Domača tvrdka.

Modni salon Marija Götzl

Zidovska ulica št. 8.

Največja zaloga vsakovrstnih slamičkov, športnih čapic in oblik zadnje novosti pravkar došla.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Razno rsten nakit, svila in druge modistovski potrebščine v veliki izbiri. —

Modelni klobuki so cenj. damam na ogled samo v trgovini. —

Za obilen poset se priporoča. Z velespoštovanjem **Marija Götzl.**

Za modistinske vse modne potrebščine z zmernim popustom.

Najnižje cene.

Točna poštebna.

Očda se s 1. majem

lepo stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami
Lingarjeva ulica 2, II. nadstr.
vogal Stritarjeve ulice. 1130

CIRKUS COLINI CLAIRON

pride! izredno odlično podjetje te vrste.
Velikomestni spored
Otvoritvena predstava:
sobota 13. aprila 1912. Latermanov drevored

Zahvala.

Prekruto nas je udarila usoda, ugrabivši nam nenadoma na tako tragičen način ljubljene sina oz. brata gosp.

Dr. Jos. Cerk-a

Do cela smo potrti in zato moremo le tem potom izreči svojo najizkrenejšo zahvalo vsem društvom, skupinam in posameznikom, ki so se ponesrečena v katerikoli obliki spomnili in pokazali, da so ga imeli radi.

Ti brežštevili izrazi bili so tako izkreni, da ne najdemo primere. Najto-plejša zahvala pa tudi vsem onim bla-gini, ki so pismeno ali ustmeno po-kazali sočutje z nami.

Žalujoča rodbina Cerkova.

1122

Zahvala.

1118

Za odkritosrčno sočutje med bo-leznijo in ob smrti naše preljubljene matere, oziroma soproge, gospe

Marije Zalaznik

izrekamo najtoplejšo zahvalo zlasti prečastiti duhovščini, ki je nepo-zabno ranjko spremila na zadnjo pot, slavnemu pevskemu društvu „Ljubljanski Zvon“ za gniljivo petje, slavnemu telovadnemu društvu „So-kol II.“ za spremstvo, cenjenim da-rovalcem prekrasnih vencev in vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremili preljubljeno ranjko do groba.

Ljubljana, 10. aprila 1912.

Žalujoča družina Jakob Zalaznikova.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 10. aprila 1912.

Pšenica za april 1912	11'60
Pšenica za maj 1912	11'61
Pšenica za oktober 1912	10'90
Rž za april 1912	10'32
Rž za oktober 1912	8'90
Oves za april 1912	9'83
Oves za oktober 1912	9'58
Koruza za maj 1912	8'95
Koruza za julij 1912	8'90

Vabilo

1076

rednemu občnemu zboru

Posojilnice v Radovljici,
registrovane zadruge z omejenim poroštvom,
ki se vrši

v ponedeljek dne 15. aprila 1912 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računa za leta 1911.
4. Volitev raznateljstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

belomesnat kranjski

semenski krompir

Sprejema tudi naročila za semensko ajdo, oves, fižol, trave in vse vrste drugih semen. 761

- Zaloga pristnih domačih vin.

Zahvala.

Za mnogobrojne prijazne čestitke, ki so mi od blizu in daleč dospele povodom Najvišjega imenovanja za

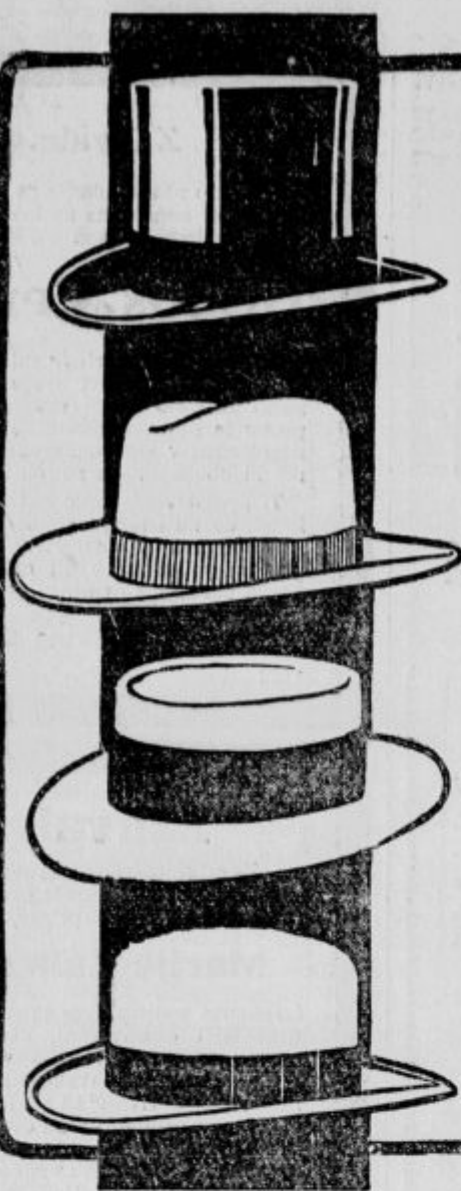
cesarskega svetnika

izrekam presrčno zahvalo.

J. N. Röger st.

937

Tennis žoge, raketi i. t. d.

Klobuki
Cilindri
Čepice
Kravate
Rokavice
Srajce
Nogavice
Žepni robci
Naramnice
Palice
Dežniki i. t. d.
vedno najnovejše v vseh
modnih predmetih.
Modna in športna
trgovina
P. Magdič
Ljubljana, Franca Jožefa
cesta, naspr. glav. pošte.

Dobro vpeljana trgovina trgovina

s konfekcijskim in drugim oblačilnim blagom se odda takoj zanesljivi osebi na račun. Ista se tudi lahko sedaj ali pozneje odkupi. Naslov pove uprava tega lista. 1069

V najem se da
tako dobrodoča
s 3000—3500 K prometa na mesec z ravno-tako dobrodočo gostilno v trgu Grebini na Koroškem. Zraven je tudi nekaj posestva, nova hiša za stanovalce, naravnost izvrstne kleti in moderni hlevi. — Zglasila sprejema: „Hranilnica in posojilnica“ v Velikovem. 1098

Svojo
novo trgovino
papirja, pisarniških potrebščin, galanterije, pletenin, norimberškega blaga i. t. d. priporoča v najcenejši nakup
Hinko Sevar
Ljubljana
Starl trg 34. 1074

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kosm. zobo-
čisti sred-
stvo
Seydlin
[izdelovatelj]
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Pristno brnsko blago
za pomladansko in poletno sezono 1912.
Kupon, 3'10 metr. dolg. za 1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknjo, hlače, telov- 1 kupon 15 kron
nik) zadostno, stane le 1 kupon 17 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor
tudi blago za povračila, turistične obleke, svileni
kamgarn itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna
in solidna, dobroznana 425
zaloga tovarniškega sukna
Siegel - Imhof v Brnu.
Vzorec zastoj in franko.
Vseled direktnega naročila blaga pri trdnici Siegel-
Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo
prednosti. Vseled velikega blagovnega prometa
vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stal-
ne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se
izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu.

Nedosežne in od poznavateljev
odlikovane so kavine mešanice
Karla Planinška
prva ljubljanska veleprazarna za kavo
Dobivajo se v prazarni na vogalu Dunajske ceste — Sodne ulice in
v moji trgovini s specerijskim blagom Dunajska cesta šte. 6.

Nizozemska zavarovalna družba za življenje
Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1. 452
se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo
pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.
Stanje zavarovanj koncem leta 1910 ca 375 milijonov.
Rezerve " " " " 112 "
Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40,
kjer se sprejmo vsak čas strogo realni, delavni sotrudniki proti dobri plači.
Nadzornik za Kranjsko CIRIL GLOBOČNIK, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

Ugodna prilika!
Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz ce-
nenega cementa, oddajam
cementne strešnike
(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.
Cementna strošna opeka prekaša po svoji trpežnosti druge vrstne opeke ter
dajem za njo vsako poljubno garancijo.
IVAN JELAČIN, LJUBLJANA.

**Elektrotehniška
delniška družba**
prej 1018
**Kolben in dr.
Praga-Vysočany.**
Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvet-
ljavo in prevajanje elektriške sile. Električni obrat vseh
vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice
vseh vrst.
Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in
hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih tvrdk. Vse
potrebe za inštaliranje.

ING. UHLIR
LJUBLJANA
TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE
RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE: 3559
Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin
Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzete zgradb
Tehnična mnenja
Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarnice
Moderne apnenice
Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.
C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Ako. kapital: 40,000,000 kron.
Rezervni zakladi: 17,000,000 kron.
Osrednja menjalnica:
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipo, Brno, Gablonz, N. Graslitz, Krakov, Litoměřice, Moravski
Zemher, Mülling, Maran, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Teplice-Senov, Dun. Nevoštit, Cvilava.
NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.
Izdaja konzorcij „Slovenca“.
Tisk: „Katoliške Tiskarne“.
Odgovorni urednik: Miha Moškero.